

HALMASHAURI YA WILAYA BUKOBA

SHERIA NDOGO ZA ADA NA USHIRU

Mkurugenzi Mtendaji,
Halmashauri ya Wilaya,
S.L.P 491,
BUKOBA
Simu: 028 2220287
Fax: 028 2221836
Email ded.bukoba@kagera.go.tz

2016

YALIYOMO

Sheria ndogo:

1. Ada na ushuru H/Wilaya Bukoba sura 290 - 2010
2. Uanzishaji wa vikundi vya usimamiaji wa rasilimali za uvuvi sura 287 - 2010
3. Hifadhi ya mazingira sura 287 - 2010
4. Kodi ya Huduma sura 290 - 2010
5. Ushuru wa ~~kuogesha mirugo~~ sura ~~290 - 2010~~

TANGAZO LA SERIKALI Na. 161 la tarehe 3. 6. 2011

SHERIA YA FEDHA ZA SERIKALI ZA MITAA,

[SURA NA 290]

SHERIA NDOGO

Zimetungwa Chini ya Kifungu cha 7 (1) na 16 (1)

SHERIA NDOGO ZA (ADA NA USHURU) ZA HALMASHAURI YA WILAYA
BUKOKA, 2010

Jina na mwanzo wa kutumika	1	Sheria Ndogo hizi zitaitwa Sheria Ndogo za (Ada na Ushuru) za Halmashauri ya Wilaya Bukoba, za mwaka 2010 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.
Eneo la matumizi	2	Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la Mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba.
Tafsiri	3	Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakapoelezwa vinginevyo; "Afisa muidhiniwa" maana yake ni Afisa yeyote wa Halmashauri kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi. "Halmashauri" maana yake ni Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba. "Mazao ya Misitu" maana yake ni pamoja na mbao, kuni, Mkaa, Nguzo Rubugo, Fito, Miche Asali, na Nta. "Matangazo ya Biashara" maana yake ni maandishi yoyote yalioandikwa na kuwekwa au kubandikwa katika maeneo au majengo yoyote katika eneo la Halmashauri kwa lengo la kutangaza Biashara au Kampuni, Ofisi au Taasisi yoyote inayohusika na biashara au kutoa huduma za Biashara. "Mifugo" maana yake ni Ng'ombe, Mbuzi, Kondoo na Nguruwe "Mwalo" maana yake ni eneo lililoko Kandokando ya Ziwa Victoria ambalo hutumika kama kituo maalum cha biashara cha kupokelea mizigo toka nje na ndani ya eneo la Halmashauri. "Ushuru" maana yake ni fedha zitakazolipwa kwa Halmashauri kwaajili ya vibali na leseni mbalimbali. "Vibao vya Matangazo" maana yake ni vibao vyote vilivyoko katika maeneo ya wazi au kubandikwa kwenye nyumba za Biashara au maandishi yoyote kutangaza biashara.

"Wakala" maana yake ni mtu au taasisi yo yote iliyoteuliwa na Halmashauri kutekeleza jambo lolote chini ya sheria hizi ndogo kwa niaba ya Halmashauri.

Ada na ushuru	4	Kutakuwepo na ada na ushuru kwa huduma na shughuli zitakazoendesha kwenye eneo la Halmashauri kama inavyoonyeshwa kwenye Jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi.
Ushuru wa mazao	5	(1) Halmashauri itatoza ushuru wa mazao yanayolimwa kwenye eneo la Halmashauri kama ilivyoonyeshwa kwenye Sehemu 'A' ya Jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi. (2) Ushuru wa mazao utalipwa na mnunuzi wakati wa kununua mazao kwenye eneo lolote la Halmashauri. (3) Itakuwa ni wajibu wa kila Mnunuzi wa mazao ya biashara kuwa na leseni ya biashara pamoja na kibali cha kununulia mazao kutoka Halmashauri, kama ilivyoonyeshwa kwenye Fomu na.1 ya Jedwali la pili la Sheria Ndogo hizi.
Ushuru wa magulio na masoko	6	(1) Halmashauri itatoza ushuru wa magulio masoko na mialo kama ilivyoonyeshwa kwenye Sehemu 'B' ya Jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi. (2) Itakuwa ni wajibu wa kila mfanyabiashara kwenye Magulio, masoko au mialo kuhakikisha kwamba amesajiliwa na Halmashauri
Ushuru wa mbao za matangazo	7	(1) Halmashauri itatoza ushuru wa mbao za matangazo kama ilivyoonyeshwa kwenye Sehemu 'C' ya Jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi. (2) Itakuwa ni wajibu wa kila Mfanyabiashara, Kampuni, Shirika, Taasisi au Kiwanda kulipa ushuru wa vibao vya matangazo kwa kila Tangazo lake kwa mwaka kama ilivyoonyeshwa katika jedwali la Sheria Ndogo hizi.
Ushuru wa mifugo	8	(1) Halmashauri itatoza ushuru wa mifugo utakaolipwa na mnunuzi wa mifugo hiyo kama ilivyoonyeshwa kwenye Sehemu 'D' ya Jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi. (2) Itakuwa ni wajibu wa kila mnunuzi wa mifugo kuhakikisha kwamba ana kibali cha Halmashauri kama ilivyoonyeshwa kwenye Fomu Na. 2 ya Jedwali la Pili Sheria Ndogo hizi. (3) Mifugo yote itauzwa na kununuliwa kwenye Minada na masoko yaliyoidhinishwa na Halmashauri.

ushuru wa
madini ya
ujenzi

9

- (1) Halmashauri itatoza ushuru wa madini ya ujenzi kutoka kwa wachimbaji wa madini hayo waliopo katika eneo la Halmashauri kwa viwango vilivyotajwa katika jedwali la kwanza la Sheria Ndogo hizi.
- (2) Ni marufuku kwa mtu yeyote kuchimba au kuhamisha madini ya ujenzi kutoka eneo la Halmashauri bila kibali cha Halmashauri.
- (3) Halmashauri itatenga na kutangaza maeneo yanayoruhusiwa kuchimba madini ya ujenzi.
- (4) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuchimba madini maeneo ambayo hayakuruhusiwa na Halmashauri.
- (5) Mchimbaji yeyote wa madini ya ujenzi atatakiwa kuzingatia Sheria za hifadhi ya mazingira, na Halmashauri itakua na uwezo wa kusimamisha shughuli za uchimbaji iwapo itathibitika kwamba kufanya hivyo ni muhimu ili kudhibiti uharibifu wa mazingira.
- (6) Itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuchimba madini ya ujenzi katika maeneo yafuatayo:-
  - (a) maeneo ya hifadhi;
  - (b) maeneo ya mito au kando ya mito na vyanzo vya maji;
  - (c) maeneo ya karibu na makazi ya watu;
  - (d) maeneo mengine ambayo yametajwa katika Sheria yoyote andishi kuwa haifai kwa shughuli ya uchimbaji wa madini ya ujenzi.

Uteuzi wa
wakala

10

- (1) Halmashauri inaweza kumteua mtu binafsi, kampuni, asasi au Taasisi kukusanya ushuru wa Madini ya ujenzi kwa niaba yake
- (2) Wakala aliyeteuliwa atakuwa na majukumu ya:-
  - (a) kukusanya na kupokea ushuru kwa niaba ya Halmashauri katika eneo alilopangiwa na kwa kiwango kilichoainishwa chini ya Sheria Ndogo hizi;
  - (b) kuwasilisha makusanyo yote aliyowajibika kukusanya kwa kuzingatia masharti ya mkataba wa uwakala alioingia na Halmashauri;
  - (c) kumchukulia hatua za kisheria mtu yeyote ambaye atakiuka masharti ya Sheria Ndogo hizi;

Makosa kwa
wakala

Itakuwa ni kosa kwa wakala yeyote chini ya Sheria Ndogo hizi:

- (a) kushindwa kuwasilisha fedha kwa kiwango kilichoinishwa katika mkataba bila sababu za msingi;
- (b) kukusanya kiwango zaidi ya kile anachostahili kukusanya

JEDWALI LA KWANZA

SEHEMU 'A'

USHURU WA MAZAO

ZAO	KIWANGO CHA USHURU
1. Kahawa	Asilimia 3 ya bei ya mauzo ya soko
2. Mahahagwe	Asilimia 3 ya bei ya mauzo ya soko
3. Mahindi	Asilimia 3 ya bei ya mauzo ya soko
4. Ndizi	Asilimia 3 ya bei ya mauzo ya soko
5. Chai	Asilimia 3 ya bei ya mauzo ya soko
4. Karanga	Asilimia 3 ya bei ya mauzo ya soko

SEHEMU 'B'

USHURU WA MASOKO, MAGULIO NA MIALO.

AINA YA BIASHARA AU SHUGHULI	KIWANGO CHA USHURU KWA SIKU
1. Biashara ya nguo za mitumba	Tshs. 500 kwa siku
2. Biashara ya nguo za madukani	Tshs. 1000 kwa siku
3. Biashara ya viatu vya mitumba	Tshs. 500 kwa siku
4. Biashara ya viatu vya madukani	Tshs. 1000 kwa siku
5. Biashara ya Mama lishe	Tshs. 1000 kwa siku
6. Biashara ya Vileo	Tshs. 1000 kwa siku
7. Biashara ya kuuza nyama	Tshs. 1000 kwa siku
8. Michezo mbali mbali katika soko	Tshs. 500 kwa siku
9. Biashara ya bidhaa za urembo	Tshs. 1000 kwa siku
10. Biashara ya vyombo vya ndani	Tshs. 1000 kwa siku
11. Biashara ya samani mbali mbali	Tshs. 1000 kwa siku
12. Biashara ya mazao	Asilimia tano ya bei ya kuuzia
13. Samaki	Tsh. 250 kwa kilo
14. Vibanda au maduka	Tshs. 1000 kwa siku

SEHEMU 'C'

USHURU WA MATANGAZO

AINA YA VIBAO

- A. Illuminated sign board
1. Mbao za ukubwa kawaida

USHURU WA MWAKA

Tshs.
sh. 120,000. =

M'ao kubwa zaidi (za Standard size)
9.0 x 5^m au zaidi

sh. 180,000.=

1. Mbao za ukubwa wa kawaida
Standard size 9.0 x 14^m au chini
yake).

sh. 100,000. =

C. Matangazo mengine.

i) Aina nyingine ya matangazo ya maandishi yatatozwa shs. 2,000/= kwenye maeneo yote ya biashara.

ii) Matangazo ya mdomo (oral) yatatozwa Tshs. 5,000/= kwa siku moja.

iii) Kibali cha kusimika Minara ya simu na mawasiliano Tsh. 500,000/=.

SEHEMU 'D'

USHURU WA MIFUGO

MIFUGO

1. Ng'ombe
2. Mbuzi
3. Kondoo/ Nguruwe

KIWANGO CHA USHURU

Tshs. 1,000.= kila Ng'ombe
Tshs. 500.= kila Mbuzi
Tshs. 500.= kila Kondoo/Nguruwe

SEHEMU 'E'

USHURU WA MAZAO YA MISITU

- (i) Ushuru wa mbao sh.300.= kila Ubao mmoja bila kujali unene na urefu (thickness and size).
- (ii) Kuni ambazo zimepakwa ndani ya gari la tani moja hadi 7 zitalipwa ushuru wa sh. 2,000. =.
- (iii) Mzingo mmoja wa kuni unaowekwa kando kando ya barabara au unaouziwa sokoni shs. 200. = kwa mzingo mmoja.
- (iv) Gunia moja la mkaa shs. 300.=
- (v) Nguzo moja ya mti shs. 200.=
- (vi) Rubugo shs. 200.= kila mmoja.
- (vii) Mzigo wa fito bila kujali aina au unene wa mti utalipwa ushuru wa sh. 200. =

(viii) Mehe wa mti mmoja sh. 100. =

(ix) Asali chupa moja ya ujazo wa lita moja shs. 50. =

SIHEMU 'F'

ADA YA HUDUMA ZA ARDHI

1.

Ada ya mabadiliko ya matumizi ya Ardhi kama ifuatavyo:

(i) Makazi kuwa biashara	Shilingi - 20,000. =
(ii) Biashara kuwa Viwanda	Shilingi - 25,000. =
(iii) Makazi kuwa Biashara, Housing Estate	Shilingi - 20,000. =
(iv) Makazi kuwa Biashara, Block or Flats	Shilingi - 20,000. =
(v) Viwanda/Biashara, kuwa kituo cha mafuta	Shilingi - 30,000. =
(vi) Kugawanya kiwanja au shamba	Shilingi - 20,000. =

2. (a) Kibali cha kuweka konteina la biashara

shilingi - 40,000. =

(b) Kibali cha kuweka kiosk

shilingi - 30,000. =

(c) Kibali cha kibanda cha Saloon

shilingi - 30,000. =

(d) Kibali cha kibanda cha mitumba

shilingi - 30,000. =

(f) Kibali cha ~~kuweka~~ mafuta ya taa

shilingi - 30,000. =

(g) Kibali cha kufyatua matofali

shilingi - 30,000. =

(i) Kibali cha kuanzisha vyoo vya kulipia

shilingi - 30,000. =

Kibali cha Ujenzi

Maeneo ya Biashara

(i) futi 0 - 500 za mraba	15,000.00
(ii) futi 50/- 1000 ya futi za mraba	20,000.00
(iii) Zaidi 1000 za Futi za mraba	30,000.00

SEHEMU "G"

USHURU WA KUEGESHA MAGARI MAENEYO YA MASOKO, MAGULIO NA MIALO

AINA YA MAGARI

Pick up
Lori chini ya tani tatu
Lori zaidi ya tani tatu hadi tani saba
Lori zaidi ya tani saba

KIASI KWA SIKU

Tshs. 5,000
Tshs. 5,000
Tshs. 7,000
Tshs. 10,000

SEHEMU "H"

USHURU WA MADINI YA UJENZI

Udongo, mchanga
Na changarawe

Tshs.15,000/= kwa Tani

SEHEMU "I"

ADA YA UKAGUZI WA KIAFYA

1. Nyumba za Starehe (Baa, Vilabu vya Pombe za Kienyeji na Nyumba za Kulala Wageni)..... Tshs. 5,000.00/=
- ~~2. ..... kutengeneza na kuuzia vyakula na mishikaki..... Tshs. 3,000.00/=~~
3. Maduka ya Bidhaa nyingine..... Tshs. 2,000.00/=
4. Ukaguzi kwa maombi ya kufungiwa Biashara baada ya ukaguzi ili kufunguliwa upya..... Tshs.10,000.00/=
5. Ukaguzi wa Viwanda..... Tshs. 10,000.00/=

JEDWALI LA PILI

FOMU NA 1

MAOMBI YA KIBALI CHA KUNUNUA MAZAO KATIKA MASOKO YA
HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA

SEHEMU 'A'
(Ijazwe na Mwombaji)

1. Jina la Mnunuzi/Mwenye Kampuni/Shirika, n.k.....
2. Jina la Kampuni/Shirika, n.k. ....
3. Anwani S.L.P. .... Mji .....Simu.....
4. Mahali Ofisi ilipo: Mji:..... Mtaa .....
5. Mahali anapoishi: Mji/Kijiji..... Mtaa.....
6. Namba ya ~~tesiti~~ za mazao:.....
7. Mazao anayotaka kununua.....
8. Kiasi anachotaka kununua.....
9. Masoko atakaponunulia :.....
10. Maghala yake: Mji/kijiji ..... Mtaa.....Block No.....
11. Jina la Ghala/Maghala:.....

NATHIBITISHA: Kwa maelezo yote niliyoyatoa hapo juu ni sahihi na kweli na nitawajibika kwa maelezo ambayo nimeyatoa nikijua kuwa siyo ya kweli.

Jina la Mwombaji:.....

Sahihi ya Mwombaji:.....

Tarehe:.....

Muhuri wa Ofisi:.....

SEHEMU YA 'B'

(Jazwe na Halmashauri)

KIBALI

1. Mwombaji aliyetajwa hapo juu amepewa/hakupewa kibali cha kununua mazao kwa sababu:.....

.....
.....

2. Mwombaji amelipa/atalipa ushuru wa shs.....

Kwa kiasi cha mazao:.....

Ambayo ni:.....

Kwa msimu wa ununuzi wa mwaka:.....

Jina la Afisa:.....

Cheo:.....

Muhuri:.....

Tarehe:.....

FOMU NA 2

MAOMBI YA KIBALI CHA KUSARISHA MIFUGO KUTOKA NJE YA
HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA

SEHEMU 'A'
(Ijazwe na Mwombaji)

1. Jina la Msafirishaji mwenye Kampuni/Shirika, n.k.....
2. Jina la Kampuni/shirika, n.k.....
3. Anwani S.L.P. .... Mji:.....Simu:.....
4. Mahali anapoishi: Mji/Kijiji..... Mtaa:.....
5. Namba ya leseni ya ununuzi wa mifugo:.....
6. Namba ya kuandikishwa shirika/Kampuni, n.k.....
7. ~~Mifugo anavyotaka kununua na kusafirisha:~~.....
8. ~~Kiasi anachotaka kununua:~~.....
9. Masoko atakaponunulia:.....

NATHIBITISHA: kwamba maelezo yote niliyoyotoa hapo juu ni shahi na kweli na nitawajibika kwa maelzo ambayo nimeyotoa nikijua kuwa siyo ya kweli.

Jina la Mwombaji:.....

Sahihi ya Mwombaji:.....

Sahihi ya Mwombaji:.....

Tarehe:.....

Muhuri wa Ofisi:.....

Nembo ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba imebandikwa katika Sheria Ndogo hizi kufuatia azimio la kikao cha Halmashauri kilichokaa tarehe 31 Mweci Julai mwaka 2008 mbele ya:

BEATRICE R. DOMINIC
MKURUGENZI MTENDAJI
HALMASHAURI YA WILAYA
BUKOBA

WAZI WA WILAYA YA BUKOBA
HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA
2011

CAPT (Rtd) D. S. KATEME
MWENYEKITI WA HALMASHAURI
YA WILAYA BUKOBA

NAKUBALIWA

Dodoma,

22/03/2011

MIZENGO P. PINDA (Mb)
WAZIRI MKUU

SEHEMU YA 'B'

(Ijazwe na Halmashauri)

KIBALI

1. Mwombaji aliyetajwa hapo juu amepewa/ hakupewa kibali cha kununua Mifugo kwa sababu:.....

.....

.....

2. Mwombaji amelipa/atalipa ushuru wa shs:.....

Kwa kiasi cha Mifugo:.....

ambayo ni:.....

Jina la Alisa:.....

Cheo:.....

Muhuri:.....

Tarehe:.....

TANGAZO LA SERIKALI Na 157 la tarehe 3.6.2011

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA ZA WILAYA)

(SURA YA 287)

SHERIA NDOGO

(Zimetungwa chini ya Kifungu cha 153)

SHERIA NDOGO ZA (UANZISHAJI WA VIKUNDI VYA USIMAMIAJI WA RASILIMALI ZA UVUVI) ZA HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA 2010

Jina na mwanzo wa kutumika	1	Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Uanzishaji wa Vikundi vya Usimamiaji wa Rasilimali za Uvuvi) za Halmashauri ya Wilaya Bukoba, 2010 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.
Eneo la matumizi	2	Sheria Ndogo hizi zitatumika kwenye eneo lote lililo chini ya Mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba.
Tafsiri	3	Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakapoelezwa vinginevyo: "Kanuni za uvuvi" maana yake ni Kanuni za uvuvi za kikundi. "Kikundi" maana yake ni kikundi cha usimamiaji wa Rasilimali ya uvuvi. "Kanuni za uvuvi" maana yake ni Kanuni zilizotungwa chini ya Sheria ya Uvuvi ya mwaka 2003. "Halmashauri" maana yake ni Halmashauri ya Wilaya Bukoba. "Uvuvi endelevu" maana yake ni uvuvi wenye kulinda, kuhifadhi na kuvuna samaki kwa busara kwa kuzingatia sheria na Kanuni za uvuvi ili kuhakikisha kuwa rasilimali ya uvuvi inaendelea kunufaisha kizazi kilichopo na kijacho. "Uvuvi haramu" maana yake ni uvuvi unaoendeshwa kinyume cha sheria na kanuni za uvuvi ambao unaathiri samaki na mazingira yake na kuhatarisha uvuvi endelevu. "Zana za uvuvi" maana yake ni kifaa chochote halali kinachotumiwa kwa ajili ya kuvulia au kunasa samaki majini.
Majukumu ya Halmashauri	4	Halmashauri itakuwa na majukumu yafuatayo: (a) kutoa leseni za wavuvi wadogo.

- (b) kuratibu shughuli za ugani.
- (c) kusimamia sheria na kufanya doria kwenye mialo.
- (d) kukusanya mapato yanayotokana na ada na ushuru mbali mbali kwenye mialo.
- (e) kushiriki katika uhifadhi wa maeneo ya maji na ukanda wa ziwa Victoria.
- (f) kupendekeza kwa Mamlaka husika maeneo yenye hadhi ya kuhifadhiwa na ya Bionuwai kwa ajili ya kutangazwa kama maeneo yanayohifadhiwa.
- (g) kusimamia maeneo yaliyohifadhiwa.
- (h) kukuza ufugaji na ukulima wa viumbe wa majini na uzalishaji wa mbegu bora.

Majukumu ya 5
Jamii ya
wavuvi

Jamii ya Wavuvi itakuwa na majukumu yafuatayo:

- (a) kusimamia shughuli za menejimenti ya Uvuvi na mazingira.
- (b) kushiriki katika tathmini ya hali ya Uvuvi na wingi wa rasilimali.
- (c) kuweka mazingira ya Mialo na maeneo ya uvuvi katika hali ya usafi.
- (d) kuweka kumbukumbu za wavuvi zikionyesha leseni na zana zao za uvuvi.
- (e) kubadilishana habari na takwimu

Vikundi vya 6
usimamiaji
wa
Rasilimali
za Uvuvi

(1) Kutakuwa na Vikundi vya Rasimali za uvuvi vitakavyoundwa na wajumbe wafuatao:

- (a) Wamiliki wa mitumbwi au boti,
- (b) Wavuvi.
- (c) Wachuuzi wa samaki.
- (d) Washonaji wa Nyavu.
- (e) Watengenezaji wa Mitumbwi na boti,
- (f) Mawakala wa Samaki viwandani ambao wanafanyakazi na kuishi kwenye maeneo ya mialo husika.

(2) Mjumbe wa kikundi atatakiwa kuwa na sifa zifuatazo:

- (a) awe ni Mtanzania Mkazi wa mwalo husika bila kujali jiasi na mahali alipozaliwa.
- (b) awe na umri usiopungua miaka kumi na nane.
- (c) awe mtu aliyejitoa na mwenye ari ya kulinda rasilimali na kuhifadhi mazingira.
- (d) awe ni Mtu mwenye kupenda Ushirikiano na wengine na kuwa tayari kufanya kazi na wengine kwa pamoja kama kikundi.
- (e) awe tayari kufanya kazi za Kikundi hasa za ulinzi wa rasimali kwa kujitolea.
- (f) awe mtiifu na Mwaminifu kwenye Jamii.

Kamati ya
utendaji

7

- (1) Kutakuwepo na Kamati ya utendaji kwa kila kikundi itakayochaguliwa na Mkutano Mkuu wa wanakikundi.
- (2) Viongozi wa Kamati ya utendaji watachaguliwa kwa njia ya kupiga kura za siri kwenye Mkutano wa Uchaguzi utakaosimamiwa na Serikali ya Kijiji husika.
- (3) Wajumbe wa Kamati ya utendaji watakaa madarakani kwa muda wa miaka mitatu na wanaweza kuchaguliwa tena kwa vipindi visivyozidi viwili.

Wajumbe wa
kamati ya
utendaji

8

Wajumbe wa Kamati ya utendaji watakuwa ni:

- (a) Mwenyekiti
- (b) Katibu.
- (c) Mweka Hazina.
- (d) Wajumbe wengine watano watakaotokana na wanakikundi ambapo watatu kati yao ni lazima wawe wanawake.

Kazi za
kamati ya
utendaji

9

Kamati Tendaji itakuwa na majukumu yafuatayo:

- (a) kuhakikisha kuwa wavuvi katika mialo na maeneo ya utendaji kazi ya vikundi husika wanatumia zana na mbinu za uvuvi zinazokubalika kisheria. Hii ni pamoja na kufanya doria za kudhibiti na kukamata zana haramu katika eneo wanalolisimamia. Doria za kudhibiti biashara ya samaki wachanga au waliovuliwa kinyume na sheria ya uvuvi na kanuni zake zitafanyanyika kuzunguka mwalo husika kwa

kushirikiana na Halmashauri.

- (b) kuorodhesha wavuvi wote katika eneo wanalolisimamia katika daftari na kuonyesha taarifa za leseni na zana za kila mvuvi na kuhakikisha kuwa wavuvi wote katika mialo wanayoismamia wana leseni hai pamoja na kuansikisha mitumbwi pamoja na kukata leseni za uvuvi na mitumbwi.
- (c) kuandika taarifa za kila siku za matukio ya ukiukaji wa sheria ya uvuvi na kanuni zake na matukio mengine na kuonyesha hatua zinazochukuliwa dhidi ya wahusika.
- (d) kwa kusirikiana na wataalam wa Halmashauri, kusimamia na kuhakikisha kuwa samaki wanaopokelewa katika mialo wanayoismamia wana ubora unaokubalika kulingana na viwango vya ubora wa samaki Kimataifa.
- (e) kusimamia usafi wa mialo na mazingira yanayowazunguka.
- (f) kusimamia usalama wa wavuvi na mali zao kwa kushirikiana na Serikali ya Kijiji
- (g) kuchukua takwimu za uzito na bei za samaki wanaovuliwa kila siku.
- ~~(h) kuhakikisha uhamaji na uhamaji wa wavuvi katika mialo~~
- (i) kubuni miradi ya kiuchumi, kuiendesha na kuisimamia.
- (j) kuhakikisha kuwa wageni wote ambao ni wavuvi au wenye lengo la kufanya biashara kwenye eneo lao wanajitambulisha na kupewa na kuandikishwa kwenye daftari la wageni.
- (k) kutoa msaada kwa watu wanaopata ajali ndani ya ziwa.
- (l) kuhakikisha kuwa Wanakikundi wanachangia gharama za usafi kwa Kiwango kitakachowekwa na Mkutano Mkuu wa wanakikundi.

Makosa

10

Itakuwa ni kosa chini ya Sheria Ndogo hizi kwa Mtu ye yote, kiwanda au taasisi:

- (a) kujisaidia kuonga na kufulia ziwani au kando kando ya ziwa.
- (b) kwenda ziwani bila ya kuvaa maboya ya kuokolea maisha.
- (c) kufanya fujo katika mikutano halali ya wanakikundi.

- (d) kuharibu au kutumia vibaya mali inayomilikiwa na wanakikundi.
- (e) kumzuia mjumbe wa Kamati kutekeleza wajibu wake.
- (f) kuruhusu mifugo kuzurura hevyo kwenye eneo la mwalo.
- (g) kutumbua au kuosha samaki kwenye eneo lolote la mwalo ambalo halikutengwa kwa madhumuni hayo.
- (h) kuwea samaki chini kwenye ardhi.
- (i) kuuza daga waliochanganyika na uchafu kama majani na konokono au uchafu wa aina yoyote kuuza samaki waliochina.
- (j) Mwanakikundi kukataa kushiriki katika ulinzi na doria kwenye eneo la mwalo.

Adhabu 11

Mtu ye yote atakate kwenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini isiyoziidi shilingi elfu hamsini au kwenda jela kwa kipindi cha miezi kumi na mbili au adhabu zote mbili yaani faini na kifungo.

Nembo ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba imebandikwa katika Sheria Ndogo hizi kufuatia azimio la kikao cha Halmashauri kilichokaa tarehe 31 Mwezi Julai mwaka 2008 mbele ya:

BEATRICE R. DOMINIC
MKURUGENZI MTENDAJI
HALMASHAURI YA WILAYA
BUKOBA

HALMASHAURI YA WILAYA W. BUKOBA

BUKOBA

BUKOBA

CAPT (Rtd) D. S. KATEME
MWENYEKITI WA HALMASHAURI
YA WILAYA BUKOBA

NAKUBALI

Dodoma.

22/03/2011

MIZENGO P. PINDA (Mb)
WAZIRI MKUU

SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA (MAMLAKA ZA WILAYA)

(SURA YA 287)

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini kifungu cha 153

SHERIA NDOGO ZA (HIFADHI YA MAZINGIRA) ZA HALMASHAURI YA
WILAYA YA BUKOBA, 2010

SEHEMU YA KWANZA:

UTANGULIZI

Jina na mwanzo wa kutumika 1 Sheria Ndogo hizi zitaitwa Sheria Ndogo za (Hifadhi ya Mazingira) za Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba, 2010 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa katika Gazeti la Serikali

Matumizi 2 Sheria Ndogo hizi zitatumika katika maeneo yote ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba.

Tafsiri 3 Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa pale itakapoteleza Vinginevyo

“Afisa mwidhinishwa” maana yake ni afisa mliasili, afisa kilimo na mifugo pamoja na afisa yeyote wa Halmashauri atakayeteuliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi.

“Eneo la Hifadhi” ni maeneo ya milima, maeneo ya vyanzo vya maji, hifadhi ya misitu, miteremko na maeneo mengine ambayo yatangazwa na Halmashauri kuwa ni maeneo ya hifadhi.

“Halmashauri” maana yake ni Halmshauri ya Wilaya ya Bukoba;

“Hifadhi ya Mazingira” maana yake ni utunzaji endelevu wa ardhi, mimea, hewa, viumbe hai na visivyo hai na vyanzo vya maji vinavyozingatia masharti na maelekezo yatakayotolewa na afisa mwidhinishwa chini ya Sheria Ndogo hizi au Sheria nyingine yeyote.

“Kiwanda” maana yake ni jengo au kundi la majengo au eneo ambapo vita vinatengenezwa.

“Kuvuna misitu” maana yake ni pamoja na kufyeka, kukata au kung’oa miti, visiki.

“Maeneo ya malisho” maana yake ni pamoja na sehemu zote ambazo zimetengwa na Halmashauri.

“Maji” kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya usimamizi Mazingira Na. 20 ya Mwaka 2004 ni pamoja na maji ya kunywa, ya mito, vijito, maji yanayotiririka, yaliyohifadhiwa, yaliyo katika visima, mabwawa, mifereji, madimbwi, maziwa, maji yaliyoko chini ya ardhi, na maji yaliyoko katika mkondo.

“Maji taka” kama ilivyo katika Sheria ya usimamizi wa Mazingira Na 20 ya Mwaka 2004 ni pamoja na taka zinazotokana na kinyesi, mkojo na jasho, uchafu wa majimaji kutoka majumbani, taasisi, majengo ya biashara na viwandani.

“Mazao ya msitu” maana yake kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya Msitu na 14 ya mwaka 2002 chini ya kifungu no. 2 ni kitu chochote kinachopatikana au kuzalishwa kutokana na miti, mazao yanayotoa au kupatikana msitu ni, ambayo ni pamoja na mianzi, magamba, mkaa, kuni, miti, fito mbao, mbegu za miti, ma, asali, utaa, matunda, upapi, majani ya kulalia wanyama majani, mizizi, gundi, utomvu, maranda, matete, kamba, makuti (mawale), nyuzi za wanyama, mimea (miti) na ~~kitu~~ chochote chenye uhai au kisicho na uhai kitakachotangazwa katika gazeti la Serikali kuwa ni zao la msitu.

“Mazingira” kama ilivyotafsiriwa katika Sheria ya usimamizi wa Mazingira no 20 ya mwaka 2004 yanahusisha maumbile halisi yawazungukao binadamu ikiwa ni pamoja na hewa, ardhi, maji, tabia nchi, sauti, mwanga, harufu, ladha, vijiumbe hali za kibiojia za wanyama na mimea, rasilimali za Kitamaduni na mausala ya uchumi jamii na inahusisha mazingira asilia na yaliyouondwa na binadamu na jisi yanavyoingiliana.

“Mfugaji” maana yake ni mtu yeyote anayejishughulisha na ufugaji mifugo katika eneo la Halmashauri.

“Mkurugenzi” maana yake ni Mkurugenzi wa Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba pamoja na Afisa yeyote wa umma atakayeteuliwa kutokeleza majukumu ya Mkurugenzi.

“Mifugo” maana yake ni mifugo yoyote inayofugwa na binadamu.

“Misitu” maana yake ni eneo la ardhi ambalo limefunikwa angalau kwa asilimia 10 ya miti, uoto wa asili au iliyopandwa, au asilimia 50 au zaidi, ya vichaka na miti na miti inayoota upya ambayo itajumuisha aina yote ya misitu ya hifadhi ambayo itatangazwa chini ya Sheria ya Misitu Na.14 ya mwaka 2002 na mazao yote ya misitu ikijumuisha majani na nyasi ndani ya eneo la Halmashauri

“Taka” Kama ilivyo katika Sheria ya usimamizi mazingira ya Mwaka 2004 maana yake ni kitu chochote kimiminika, kigumu, gesi na mionzi, kinachotoa harufu mbaya, au kilichohifadhiwa katika mazingira ya hali ya ujazo, uozo au hali nyingine yoyote inayosababisha uharibifu wa mazingira, ambayo inajumuisha taka.

“Taka Ngumu” Kama ilivyo katika Sheria ya usimamizi mazingira Na 20 ya Mwaka 2004 ni taka ambazo haziko katika umajimaji kutoka majumbani. Katika majengo ya biashara, viwandani na kutoka katika shughuli za kilimo, pamoja na taka za vyakula, karatasi plastic au taka laini zinazotokana na ujenzi au ubomoaji majengo utengenezaji bustani na shughuli za uchimbaji madini, mizoga ya wanyama na mabaki ya maari mabovu (scraps).

“Taka za Viwandani” Kama ilivyotafisiriwa katika Sheria ya usimamizi wa Mazingira Na. 20 ya mwaka 2004, maana yake ni Uchafu unaotokana na uzalishaji viwandani au uchafu usiotokana na uzalishaji viwandani ambao ni chanzo cha nishati, maji, mimea iliyotiwa dawa, au mawasiliano, pamoja na taka nyinginezo ngumu kama zilivyotafisiriwa katika Sheria ya Mazingira 2004 sehemu ya IX.

“Uchafu Hatari” Kama ilivyotafisiriwa katika Sheria ya Usimamizi wa Mazingira ya mwaka 2004. Maana yake ni kitu chochote kigumu, chenye majimaji, gesi au taka zitokazo viwandani, au mafuta machafu, ambayo yanaleta athari za kikemia, kwa binadamu au mazingira.

“Uchafuzi wa Mazingira” kama ilivyo katika Sheria ya usimamizi wa Mazingira Na. 20 ya Mwaka 2004 ni mabadiliko ya hali ya hewa ya moja kwa moja au yasiyo moja kwa moja, joto, kemikali, biolojia, au zana za mionzi katika mazingira ambayo zana hizo zinafanyia kazi au kutoa harufu mbaya, mrundikano wa taka ambao unaathiri watumiaji, au unaosababisha hali ya hatari kwa afya ya jamii, usalama, au ustawi, au hatari kwa wanyama, ndege, wanyama pori, samaki, au viumbe vyote vya baharini, mimea au kusababisha hali mbaya ya hewa, upungufu, au kizuizi ambacho ni sehemu katika sheria hizi.

“Udongo” Kama ilivyo katika Sheria ya Usimamizi wa Mazingira ya Mwaka 2004 maana yake ni pamoja na dunia, mchanga, miamba, miamba tope, madini, uoto wa mimea, mimea na wanyama iliyoko chini ya udongo pamoja na vumbi

“Vitu hatari” Maana yake Kama ilivyotafisiriwa katika Sheria ya usimamizi wa Mazingira ya Mwaka 2004, ni kemikali yoyote, taka gesi, madawa, vidonge, mimea wanyama au viumbe hai visivyoonekana ambavyo ni hatari kwa afya ya binadamu, maisha au mazingira

“Waziri” maana yake ni Waziri mwenye dhamana ya Serikali za Mitaa

SEHEMU YA PILI

MASHARTI YA UFUGAJI

Wajibu wa mfugaji

4

Kila mfugaji chini ya Sheria Ndogo hizi

- (a) atatakiwa kufuga idadi ya mifugo Kama itakavyoamriwa na Halmashauri.
- (b) atatakiwa kufuga na kulisha mifugo yake katika maeneo ya malisho yaliyopangwa na Halmashauri.
- (c) atatakiwa kupitisha mifugo yake katika njia (stock routes) zilizopangwa na kutengwa na Halmashauri
- (d) atatakiwa kuwa na kadi ya mifugo itakayoonyesha idadi na aina ya mifugo aliyonayo.
- (e) atatakiwa kupeleka mifugo katika majosho kama atakavyoagizwa na halmashauri.

- (f) atatakiwa kupeleka mifugo yake katika vituo vya chanjo kama itakavyoamriwa na Halmashauri, na atalipia chanjo hiyo kama atatakiwa kufanya hivyo.
- (g) atatakiwa kuchangia gharama za ukarabati wa majosho kama sehemu ya mchango wake, pale itakapobidi kufanya hivyo, na kwa gharama itakayopendekezwa na Halmashauri.
- (h) atatakiwa kuchangia gharama za uboreshaji wa maeneo ya malisho yaliyotengwa na Halmashauri.
- (i) atatakiwa kuweka alama kwenye mifugo yake (Branding, ear tags) na katika viungo vya mifugo vinavyopendekezwa ili kutoharibu zao la ngozi.
- (j) atatakiwa kuhudhuria mafunzo ya ufugaji kama atakavyo hitajiwa na Halmashauri.
- (k) kutokata miti kwa lengo la kufukuza mbung'o.

Masharti ya
mfugaji

5

Ni marufuku kwa mfugaji yeyote

- (a) kuchunga, kuisha, au kunywesha maji mifugo katika maeneo ya mipango miji pamoja na maeneo yote ambayo hayakutengwa kwaajili hiyo.
- (b) kusafirisha mifugo kwa kuiswaga barabarani.
- (c) kusafirisha au kuhamisha mifugo kutoka eneo moja hadi lingine bila kibali kutoka kwa Halmashauri
- (d) kibali cha kuingiza mifugo katika eneo la Halmashauri kitatolewa na afisa kilimo na mifugo
- (e) kuuza au kuanua mifugo katika maeneo ambayo siyo mnada, masoko au maguli ya mifugo yaliyoaidhinishwa na Halmashauri.
- (f) kufuga mifugo mingi katika eneo dogo la Halmashauri
- (g) Ni marufuku kwa mfugaji yeyote kupitisha mifugo katika maeneo ambayo hayakuidhinishwa na Halmashauri kupitisha mifugo

Kudhibiti
mifugo
inayozurura
ovyo

- 6 (1) Halmashauri itakamata mifugo au mfugo wowote utakaonekana unazurura hovy katika eneo la Halmashauri ambapo hapajaruhusiwa kuchungia mifugo
- (2) Mfugo wowote utakaokamatwa utalipiwa faini kama itakavyopangwa na halmashauri na baada ya kulipia gharama hizo mfugaji atarudishiwa mifugo yake.
- (3) Endapo mwenye mifugo au mfugo hatatokea ndani ya siku saba (7) tangu kukamatwa kwa mifugo hiyo, Mkurugenzi wa Halmashauri atakuwa na haki ya kuuza kwa mnada mfugo au mifugo hiyo baada ya kupata idhini ya Mahakama.
- (4) Baada ya mauzo, Mkurugenzi atakata fedha za faini, gharama za mnada na gharama za ulinzi na fedha zitakazobaki atapewa mwenye mifugo na kama hataonekana ndani ya siku kumi na nne (14) fedha hizo zitaingizwa katika vyanzo vya mapato ya Halmashauri.
- (5) Endapo mwenye mifugo hiyo atakuwa na sababu za msingi za kutofika kwake katika muda wa siku kumi na nne (14) halmashauri itarudhisha fedha zake.

~~(6) Endapo mwenye mifugo au mfugo hatatokea kufa kwa mifugo au mfugo halmashauri itarudhisha fedha zake.~~
~~hatawajibika na ulipaji wa gharama zozote~~

Ukaguzi wa
mifugo

- 7 (1) Itakuwa halali kwa afisa kilimo na mifugo, maafisa watendaji wa kata na vijiji, na Afisa yeyote wa Halmashauri atakayeteuliwa kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi kuingia katika nyumba au jengo lolote wakati wowote kwa madhumuni ya kukagua na kuhesabu idadi ya mifugo iliyomo katika nyumba hiyo.
- (2) Mtu yeyote atakaye wazuia maafisa waidhinishwa katika kifungu cha 7(1) kutekeleza wajibu wao chini ya Sheria Ndogo hii atakuwa ametenda kosa.

Wajibu wa
Halmashauri

- 8 (1) Ni wajibu wa Halmashauri kutenga maeneo maalumu kwa ajili ya shughuli za malisho kwa kuzingatia idadi ya mifugo ndani ya eneo la Halmashauri na kwa mujibu wa Sheria ya Ardhi Sura ya 113 na 114 pamoja na Sheria ya usimamizi wa Mazingira Na.20 ya Mwaka 2004.
- (2) Halmashauri itatenga njia maalumu ya kupitisha mifugo kwenda na kurudi malishoni au Minadani.

Taratibu za ufugaji

- (3) Halmashauri itafanya sensa ya mifugo na kutoa kadi za mifugo na elimu ya ufugaji bora kwa jamii
- 9
- (1) Wafugaji wote watatakiwa kuzingatia masharti ya kufuga kama yalivyo katika Sheria Ndogo hizi au Sheria yeyote iliyotungwa na Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.
  - (2) Kila mfugaji atatakiwa kupeleka mfugo au mifugo yake machinjioni au mahalil huduma hiyo inapopatikana na itakuwa ni marufuku kwa mtu yeyote kuchinja nyama mahali pengine popote.
  - (3) Ni marufuku kwa mtu yeyote kununua, kuuza au kufanya Biashara ya kubadilishana aina yeyote ya mifugo katika eneo lolote la Halmashauri isipokuwa kwenye minada au magulio yaliyotengwa kwa shughuli hiyo.

SEHEMU YA TATU

KILIMO NA UHIFADHI WA ARDHI

Taratibu za kilimo

- 10
- (1) Mtu atakayetaka kuendesha shughuli za kilimo katika Halmashauri atatakiwa kuzingatia taratibu za kilimo kama zitakavyotolewa na Halmashauri kwa kuzingatia sheria ya Ardhi sura ya 113 na 114 na Sheria nyingine zitakazotungwa na Bunge.
  - (2) Itakuwa halali kwa Afisa kilimo kuingia katika shamba lolote kwa madhumuni ya kufanya ukaguzi na kuhakikisha utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi.

Masharti kwa mkulima

- 11
- (1) Ni marufuku kwa mtu yeyote kulima katika miteremko, karibu na vyanzo vya maji, kandokando ya mito, mabwawa na maziwa au kufanya jambo lolote litakalo haribu hifadhi ya mazingira bila kuzingatia ushauri wa Afisa Kilimo.
  - (2) Ni marufuku kwa mtu yeyote kutumia kinyume ardhi iliyotengwa kwa matumizi ya kilimo kama ilivyopangwa na kuidhinishwa na Halmashauri.
  - (3) Ni marufuku kwa mtu yeyote kusafisha shamba kwa ajili ya kilimo kwa njia ya kuchoma moto isipokuwa kwa kibali maalumu kutoka kwa Halmashauri.

- (4) Kibali kitakachotolewa chini ya Sheria Ndogo hizi kitakuwa cha maandishi na kitaonyesha jina la mwenye kibali, tarehe na eneo analotaka kuchoma moto.
- (5) Muda unaotakiwa kuchoma moto chini ya Sheria Ndogo hizi ni kuanzia saa 12:00 asubuhi hadi saa 4.00 asubuhi.
- (6) Ni wajibu wa Halmashauri kusimamia shughuli za Kilimo na kuhakikisha kuwa wanazuia Kilimo cha kuhamahama na kuhimiza Kilimo cha mzunguko (crops rotation)
- Uhifadhi wa uoto wa asili 12 Ni wajibu wa wakazi wa eneo ambalo uoto wa asili au mazingira ya eneo husika yameharibiwa, kuhakikisha kuwa wanalirudisha katika hali yake ya kawaida kwa kupanda miti au kutoendelea kuharibu mazingira na kuwezesha uoto urudi katika hali yake.
- Uchimbaji mchanga na kokoto 13 Ni marufuku kwa mtu yeyote kuchimba mchanga katika maeneo yasiyoruhusiwa na Halmashauri kama vile katika maeneo ya makazi ya watu, maeneo yaliyohifadhiwa kando kando ya mito au ndani ya mto, bwawa au ziwa isipokuwa kwa ruhusa maalumu ya Halmashauri.
- ~~14 Ni marufuku kwa mtu yeyote kujenga nyumba au jengo lolote katika eneo la hifadhi.~~

SEHEMU YA NNE

HIFADHI YA VYANZO VYA MAJI

- Wajibu wa kulinda vyanzo vya maji 15 (1) Halmashauri itawajibika kuanzisha, kusimamia na kulinda vyanzo vya maji.
- (2) Halmashauri itakuchukua hatua kali za kisheria dhidi ya mtu yoyote atakayeharibu chanzo cha maji au kushindwa kushiriki katika shughuli za kuhifadhi vyanzo vya maji bila sababu ya msingi.
- kulinda eneo la hifadhi 16 (1) Ni marufuku kwa mtu yeyote kulima, kukata miti, kuchunga mifugo katika umbali wa mita 60 toka vyanzo vya maji au kufanya jambo lolote linaloharibu kwa namna yoyote chanzo cha maji na hifadhi ya mazingira.
- (2) Itakuwa ni wajibu wa Halmashauri kupanda miti isiyonyonya maji katika vyanzo vya maji Kwa kuzingatia maelekezo ya Afisa Misisitu

Hifadhi wa
vyanzo vya maji

(3) Ni marufuku kwa mtu yeyote kumiliki eneo la chanzo cha Maji isipokuwa Halmashauri.

17

(1) Ni marufuku kwa mtu yoyote, Kiwanda, Taasisi, Shirika kuelekeza mabomba ya maji machafu kwenye mito mabwawa, ziwa, visima, mifereji, chemichemi au sehemu yoyote ambayo ni Chanzo cha Maji kwa ajili ya matumizi ya binadamu na wanyama au viumbe vingine vilivyo hai.

(2) Ni marufuku mtu yeyote kuweka kitu chochote chenye sumu ndani ya maji ambayo yanatumiwa na binadamu au kiumbe chochote hai.

SEHEMU YA TANO:

HIFADHI YA MISITU

Kuchoma au
kusababisha
moto

18

(1) Ni marufuku kwa mtu yoyote kuchoma moto misitu kwa namna yoyote ile katika Misitu iliyoko eneo la Halmashauri.

(2) Iwapo moto utatokea katika eneo la Halmashauri, Kiongozi wa eneo husika atawajibika kutoa ishara ya hatari kwa kutumia njia iliyozoeleka kuamuru wakazi wa eneo hilo kwenda kuzima moto huo unapoonekana kuwa na madhara kwa maisha, maji au na uharibifu wa mazingira katika eneo hilo.

(3) Kila mkazi wa eneo hilo atawajibika kushiriki katika zoezi la kuzima moto huo endapo atatakiwa kufanya hivyo, kama atashindwa kushiriki katika kuzima moto bila sababu ya msingi atakuwa ametenda kosa

Kibali
kuchoma
moto

cha 19

Mtu yeyote aliyepata kibali cha kuchoma moto atalazimika kutoa taarifa ya siku saba (7) kabla ya kuchoma moto kwa majirani walioko katika eneo analotaka kuchoma na ataweka njia za kuzuia moto

Ukataji miti

20

(1) Ni marufuku kwa mtu yoyote kukata miti katika maeneo ya misitu iliyohifadhiwa kwa ajili ya matumizi ya aina yoyote bila kupata kibali kutoka Halmashauri.

(2) Halmashauri itatakiwa kuhakiki kama miti inayovunwa imekomaa na inafaa kwa ajili ya matumizi.

(3) Ni marufuku kwa mtu yoyote kuvuna miti katika msitu ambao umehifadhiwa kwa ajili ya viumbe maalumu ambao

ni rasilimali kwa Taifa.

- (4) Watu wanao vuna miti kwa ajili ya kuchoma mkaa watatakiwa kuwa na eneo maalum lililoidhinishwa na Halmashauri kwa ajili ya kuchoma mkaa.

Wajibu wa
kupanda
miti

21 (1) Kila Mkazi wa Halmashauri atawajibika

- (a) kupanda na kutunza miti katika eneo lake
(b) kupanda na kutunza miti katika makazi yake
(c) kupanda na kutunza miti katika shamba au mashamba anayomiliki

22 Kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi kila kijiji;

- (a) kitawajibika kutenga eneo la hifadhi ya Msitu wa asili kwa ajilil ya matumizi ya baadaye.
(b) kitalazimika kutunza miti yote inayopandwa katika eneo la Kijiji.
(c) kitahakikisha ya kuwa kila kaya inapandamiti isiyopungua kumi kwenye eneo la nyumba yake.
(d) Mtu yeyote anayetaka kukata miti au mti wa matumzi ya kuchonga vifaa, kujenga nyumba, kutengeneza zizi na shughulli nyingenezo, itabidi apate kibali cha maandishi toka kwa Mwenyekiti wa Kijiji, Mtendaji wa Kijiji na kibali cha Afisa Maliasili wa Wilaya au Wasaidizi wake kwa miti iliyopandwa na kuhifadhiwa na Halmashauri ya Wilaya.
(e) kila kijiji kitapaswa kutenga na kupanda shamba la miti ekari 2 kila mwaka na kulitunza.
(f) kila Shule au Taasisi nyingineyo Wilayani itapaswa kupanda miti ya kukinga upepo kuzunguka majengo yake na kuwa na shamba lisilopungua miti hekta 2
(g) kijiji kitapaswa kutunza na kuhifadhi miti na nyasi kwenye milima, makorongo na vyanzo vya maji ili kuzuia mmomonyoko wa udongo.
(h) kijiji kitahakikisha kuwa kila anayeandaa shamba kwa ajili ya kilimo hatumii moto na anapanda miti kwenye mipaka ya

shamba lake kama kinga upepo.

- (i) kila mtu mwenye nyumba kwenye Mji Mdogo unawajibika kupanda miti kando ya barabara inayopita mbele ya nyumba yake na kuitunza.
- (j) kila Mwenyekiti wa Kitongoji, Mtendaji wa Kijiji, Mkuu wa Taasisi yoyote Wilayani atahakikisha kuwa Kijiji au Taasisi ina msitu wa hifadhi wa miti ya kupandwa au ya asili iliyotengwa kwa madhumuni ya kuhifadhi ardhi, mazingira na matumizi ya baadaye.

SEHEMU YA SITA

TAKA NGUMU NA LAINI

Utupaji wa taka ngumu na laini 23 (1) Ni wajibu wa Halmashauri kutenga eneo kwa ajili ya kutupa taka ngumu na laini na kusimamia kwa karibu usafi katika eneo lake.

- (2) Mtu yeyote atakayetupa ovyo taka ngumu au laini, au Kujisaidia katika kingo za maziwa, mabwawa au kwenye ~~nyuma ya maji vilivyoko katika halmashauri~~ ametenda kosa.

Uendeshaji wa viwanda 24 Ni marufuku kuendesha shughuli za karakana, mashine ya kusaga, kuranda mbao, kukamua maji ya matunda Kuchomelea vyuma au kuendesha shughuli yoyote inayozalisha Uchafu ambao unaleta athari kwa binadamu na viumbe wengi katika maeneo ya makazi ya watu bila kuzingatia taratibu za ujenzi.

SEHEMU YA SABA

MAKOSA NA ADHABU

Makosa yanayohusu mifugo 25 Mtu yeyote atakuwa ametenda kosa ikiwa;

- (a) ataingiza mifugo katika eneo la Halmashauri bila kibali.
- (b) atasafirisha mifugo bila kuwa na kibali
- (c) atalisha mifugo katika maeneo yasiyoruhusiwa
- (d) atafuga mifugo zaidi ya idadi iliyoruhusiwa,

- (e) atavua samaki kwa kutumia sumu au nyavu zenye matundu madogo (kokoro)
- Makosa yanayohusu kilimo 26 Mtu yeyote atakayekiuka masharti ya kilimo, kuchimba mchanga, kokoto, madini katika maeneo yasiyoruhusiwa na Halmashauri atakuwa ametenda kosa.
- Makosa yanayohusu kuhifadhi ardhi 27 Mtu yeyote atakayekiuka masharti ya kuhifadhi Ardhi atakuwa ametenda kosa.
- Makosa yanayohusu vyanzo vya maji 28 (1) Mtu yeyote atakayeharibu vyanzo vya maji au kushindwa kushiriki katika shughuli za kuhifadhi vyanzo vya maji atakuwa ametenda kosa
- (2) Mtu yeyote atakayebainika kuwa ameweka sumu ya aina yoyote kwa namna yoyote ambayo inaathiri maisha ya binadamu na viumbe wengine ambao ni rasilimali ya Taifa atakuwa ametenda kosa.
- Makosa yanayohusu misitu 29 Mtu yoyote atakuwa ametenda kosa ikiwa;
- (a) atachoma au kusababisha moto katika misitu bila kibali au,
- (b) atashindwa kushiriki katika kuzima moto au,
- (c) atavuna mazao ya misitu katika misitu iliyohifadhiwa na isiyohifadhiwa bila kibali au,
- (d) atachoma mkaa na kukata kuni bila kibali, au
- (e) atafyeka nyasi, kung'oa vichaka na kung'oa visiki kwenye misitu bila kibali.
- (f) atachoma au kusababisha moto katika misitu bila kibali au.
- (g) atavuna mazao ya misitu katika misitu iliyohifadhiwa na isiyohifadhi bila kibali au
- (h) atachoma mkaa na kukata kuni bila kibali au
- (i) atafyeka nyasi, kung'oa vichaka na kung'oa visiki kwenye misitu bila kibali.

- (j) atachunga mifugo kwenye eneo lolote lililopandwa miti au iliyohifadhiwa kama bustani ya miti.
- (k) atakata miti au kuchungia mifugo kwenye miti iliyopandwa kwa ajili ya kuzuia mmomonyoko wa udongo au kinga upepo.
- (l) atabandua magome ya miti kwa ajili kutengeneza vilindo, mzinga na vitu vingine bila ya kuwa na kibali.
- (m) atalima au kukata miti katika vyanzo vya maji, milima, kando ya njia, makorongo na sehemu nyingine zozote zinazohifadhiwa ili kupunguza mmomonyoko wa udongo.

Makosa 30
yanayohusu
taka ngumu
na laini

Mtu yeyote atakayetupa ovyo taka ngumu au laini katika maeneo yoyote yasiyoruhusiwa na Sheria Ndogo hizi au Sheria nyingine yoyote iliyotungwa na Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania atakuwa ametenda kosa

Makosa 31
yanayohusu
taka za maji/maji

Mtu yeyote atakayetiririsha maji machafu yanayoleta madhara kwa binadamu na viumbe vingine hai atakuwa ametenda kosa

Makosa 32
~~yanayohusu~~
viwanda

Mtu yoyote atakayeendesha shughuli za kiwanda au viwanda vidogo, karakana, mashine za kusaga na kukoboa nafaka mashine za kuranda mbao katika makazi ya watu bila kuzingatia taratibu za mipango miji atakuwa ametenda kosa

33

Mtu yeyote atakayevunja masharti yaliyowekwa na Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na akipatikana na hatia atatozwa faini isiyoziidi shilingi laki tatu (300, 000/=) au kifungo kisichoziidi miezi kumi na mbili jela au adhabu zote mbili kwa pamoja yaani faini na kifungo.

Nembo ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba imebandikwa katika Sheria Ndogo hizi kufuatia azimio la kikao cha Halmashauri kilichokaa tarehe 31 Mwezi Julai mwaka 2008 mbele ya:

BEATRICE R. DOMINIC
MKURUGENZI MTENDAJI
HALMASHAURI YA WILAYA
BUKOBA

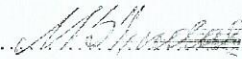
BEATRICE R. DOMINIC
HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA
JL. 1-1
BUKOBA

CAPT (Rtd) D. S. KATEME
MWENYEKITI WA HALMASHAURI
YA WILAYA BUKOBA

NAKUBALI
Dodoma.

28/03/2011

MIZENGO P. PINDA (Mb)
WAZIRI MKUU

SHERIA YA FEDHA ZA SERIKALI ZA MITAA

(SURA YA 290)

SHERIA NDOGO.

Zimetungwa chini ya Vifungu vya 7 (1) na 16 (1).

SHERIA NDOGO ZA (KODI YA HUDUMA) ZA HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA, 2010.

Jina na 1
mwanzo wa
kutumika

Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Kodi ya Huduma) za Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba, 2010 na zitaanza kutumika mara baada ya kutangazwa kwenye gazeti la Serikali.

Matumizi 2

Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote la Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba.

Fafasi 3

Katika Sheria Ndogo hizi, isipokuwa pale itakapoelezwa vinginevyo:-

“Afisa muidhiniwa” ina maana ya Afisa yeyoye wa umma au mtu mwingine aliyeteuliwa na Halmashauri kusimamia utekelezaji wa Sheria Ndogo hizi.

“Halmashauri” maana yake ni Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba

“Sheria” maana yake ni Sheria ya Fedha za Serikali za Mitaa Sura ya 290

“Hesabu” ina maana ya jumla ya mauzo au manunuzi ikiwa ni pamoja na kodi na ada, katika mwaka wa mapato

“Hesabu za mwisho” ina maana ya hesabu za mwisho zinazowasilishwa na Taasisi yoyote ya kibiashara baada ya kipindi cha hesabu kwa mujibu wa aya ya 9 ya sheria Ndogo hizi pamoja na nyaraka au maelezo yatakayotakiwa kutolewa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

“Jumuisho” ina maana ya taarifa, nyaraka au hesabu au maelezo yoyote yahusuyo kiasi na thamani ya kifedha ya

bidhaa au huduma zilizozalishwa, zilizosambazwa, zilizotolewa na, au kuuzwa kibiashara na ikiwa ni pamoja na jumuisho la awali au la mwisho.

“Kipindi cha hesabu” ina maana ya muda ambao mfanyabiashara anatakiwa kuwasilisha hesabu za biashara zake.

“Mkurugenzi” maana yake ni Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba pamoja na Afisa yeyote atakayeteuliwa kutekeleza majukumu ya Mkurugenzi.

“Mkusanya kodi” maana yake ni mtumishi au wakala aliyeteuliwa na Halmashauri kukusanya kodi kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi.

“Mwaka wa Mapato” maana yake ni kipindi cha miezi kumi na mbili ya kalenda ya mwaka.

“Taasisi ya kibiashara” ina maana ya taasisi iliyosajiliwa kwa mujibu wa sheria ya Makampuni au Sheria ya Majina ya kibiashara inayojihusisha na shughuli za kiuchumi za uzalishaji wa bidhaa au mazao ya kilimo, usambazaji wa bidhaa au utoaji wa huduma na au biashara ikiwemo uagizaji wa bidhaa kutoka nje ya nchi.

Utozaji wa kodi 4

Halmashauri itatoza na kukusanya kodi ya huduma kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi kutoka kwa kila taasisi ya kibiashara katika kila mwaka wa mapato ambayo ni sawa na asilimia sifuri nukta tatu (0.3%) ya hesabu ya shughuli zote zikiwemo za uzalishaji wa bidhaa au huduma kutoka nje ya nchi zinazofanyika katika eneo la Halmashauri ukiondoa kodi ya ongezeko la thamani na kodi ya mlaji.

Uwasilishaji wa taarifa kuhusu shughuli za kibiashara 5

Mkurugenzi kwa taarifa ya maandishi, anaweza kumtaka mlipa kodi au mkusanya kodi yeyote kuwasilisha hesabu zenye taarifa kamili za shughuli za kibiashara zikionesha kiasi na thamani ya kifedha ya bidhaa au huduma zilizozalishwa, kutolewa, kuingizwa, kusambazwa au kuuzwa kibiashara na taarifa ya fedha katika kipindi maalum kisichozidi siku thelathini tangu tarehe ya taarifa hiyo.

Uwasilishaji wa taarifa 6

Mkurugenzi anaweza kwa taarifa ya maandishi kumtaka mtu yeyote mwenye taarifa au maelezo kuhusu taasisi yoyote ya kibiashara inayopaswa kulipa kodi kwa mujibu

wa Sheria Ndogo hizi, kuwasilisha kwake taarifa au maelezo hayo katika kipindi kisichopungua siku thelathini tangu tarehe ya agizo hilo.

Ukuzi wa 7
Mudhiniwa
kwa njia ya jengo

Mkurugenzi anaweza kumwagiza kwa maandishi Afisa Mudhiniwa kuingia kwenye jengo au eneo la Taasisi ya kibiashara au la mlipa au mkusanya kodi yeyote kwa nia ya kufanya uchunguzi na tathmini ya kumbukumbu za biashara, vitabu vya hesabu, na taarifa nyinginezo kama atakavyoona inafaa kufanyiwa uchunguzi kwa ajili ya kupata na kujua kiwango sahihi cha kodi anachotakiwa kulipa mlipa kodi au mkusanya kodi hiyo.

- 8 (1) Mkurugenzi anaweza, kwa taarifa ya maandishi, kumtaka mlipa kodi au mkusanya kodi yeyote kuwasilisha kwake kumbukumbu za biashara na vitabu vya hesabu, kwa nia ya kupata taarifa kwa ajili ya kufanyiwa tathmini au kukusanya Kodi ya huduma.
- (2) Kwa nia ya kupata taarifa kwa mujibu wa Sheria Ndogo ya 8(1) Mkurugenzi anaweza kumtaka mtu yeyote kufika mbele yake au kwa Afisa Mudhiniwa katika muda na mahali kadiri atakavyoona inafaa.

Uwasilishaji 9

Kila mlipa au Mkusanya Kodi ya huduma atatakiwa kutoa na, au kuwasilisha hesabu za awali na kulipa kodi anayotakiwa katika muda kama ifuatavyo:-

- (a) Kwa waagizaji bidhaa kutoka nje ya nchi watalipa kodi katika muda kama itakavyokuwa imeelekezwa na Kamishina wa Kodi ya forodha na kodi ya mlaji.
- (b) Wazalishaji wa bidhaa za viwandani watalipa kodi kama itakavyokuwa imeelekezwa na kamishna wa Kodi ya Ongezeko la thamani (VAT isipokuwa haitakuwa zaidi ya muda wa kulipa Kodi ya mlaji au (VAT).
- (c) Watu wengine watalipa katika awamu nne (4) awamu ya kwanza ikianza katika kipindi cha miezi mitatu baada ya kuanza kwa kipindi cha mahesabu.

Ukuzi wa 10
mlimanya
kodi

Mkurugenzi anaweza kuteua Kamishna wa Kodi ya forodha au kodi ya mapato kutathmini na kukusanya Kodi ya huduma na kuwasilisha kwa Halmashauri kwa wakati kama ilivyoelekezwa kwenye Sheria Ndogo ya 9 kwa

lengo la kufanya tathmini, kukusanya na kupata kodi pamoja na madeni yake.

- 11 (1) Kiwango cha kodi kitakuwa ni Asilimia 0.3% ya hesabu ya shughuli zote baada ya kuondoa kodi ya ongezeko la thamani na kodi ya mlaji.
- (2) Mkusanya kodi au mlipa kodi yeyote akishindwa kuwasilisha Kodi yake au ya mlipa kodi, atachukuliwa kama hajalipa kodi na anastahili au kuwajibika kulipa kodi hiyo kama vile ndiye mlipa Kodi ya Halmashauri, na njia zote za kukusanya madeni zitatumika dhidi yake kama vile ndiye mlipa kodi husika.
- (3) Bila ya kuathiri masharti yaliyowekwa na Sheria Ndogo hizi Mkurugenzi anaweza kuteua wakala kukusanya kodi kwa niaba yake na wakala huyo atakuwa na jukumu la:
- (a) kuwasilisha majumuisho kwa Mkurugenzi au Afisa muidhiniwa.
  - (b) kuwasilisha kodi aliyokusanya katika kipindi maalum.
- 12 (1) Kila mlipa kodi au mkusanya kodi atatakiwa kuwasilisha kwa Halmashauri hesabu za mwisho katika kipindi cha miezi minne tangu kumalizika kwa kipindi cha hesabu ya kodi anayostahili katika mkupuo mmoja.
- (2) Mlipa kodi au mkusanya kodi anapowasilisha hesabu zake, Afisa muidhiniwa anaweza:-
- (a) kupokea na kukubali hesabu hizo na kutathmini kodi katika msingi huo.
  - (b) kufanya tathmini kuhusu kiwango cha hesabu cha mlipa kodi huyo iwapo atakuwa na hisia za kimsingi za kuamini kuwa hesabu hizo siyo sahihi.
- (3) Iwapo mlipa kodi hajawasilisha majumuisho ya hesabu zake kwa mwaka wowote wa pato aidha ametakiwa kufanya hivyo na Mkurugenzi au Afisa muidhiniwa anafikiri kwamba mlipa kodi huyo ana wajibu wa kulipa kodi kwa mwaka huo, anaweza kwa kadri atakavyoona, kuamua kiwango cha hesabu za mlipa kodi huyo, isipokuwa tathmini hiyo haitaathiri wajibu wowote wa

milipa kodi ambayostahili kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi, kwa kushindwa kwake kuwasilisha hesabu hizo.

(4) Kodi iliyotathminiwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi, italipwa katika siku thelathini tangu tarehe ya kufanya tathmini.

13 (1) Mtu yeyote anayetakiwa kulipa kodi akishindwa kuwasilisha hesabu zake kama inavyotakiwa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi katika kipindi kilichoongezwa atatozwa riba ya asilimia 1.5 kwa mwezi au shilingi elfu hamsini kutegemea kiwango kipi kitakuwa kikubwa.

(2) Iwapo mtu yeyote atasema uongo au ataficha baadhi ya hesabu zake kwa nia ya kupunguza kiwango cha kodi anachotakiwa kulipa, na inapobainika kuwa ufichaji au upunguzaji huo aliufanya kwa makusudi, mtu huyo atatozwa ushuru pamoja na nyongeza ya kodi ya asilimia hamsini (50%) ya tofauti kati ya kodi anayotakiwa kulipa na hesabu alizowasilisha pamoja na kiwango cha kodi halisi.

Jumla ya riba
latozwa
kwenye kodi
inayolipwa

14 (1) Kodi ambayo haijalipwa kwa wakati kama ilivyoielezwa kwenye ~~Sheria Ndogo hizi~~ itatozwa riba ya jumla ya asilimia 15% kwa mwezi na itatakiwa kulipwa pamoja na kodi inayodaiwa.

(2) Riba itozwayo katika Sheria Ndogo hizi itachukuliwa kama kodi inayostahili kulipwa na njia zote za kukusanya kodi na madeni zitatumika kukusanya riba hiyo kama kodi inayolipwa na milipa kodi huyo.

Kushindwa
kutimiza
maagizo

15 Mtu yeyote ambaye bila ya sababu za msingi:-

(a) atashindwa kuwasilisha hesabu sahihi na za kweli;

(b) atashindwa kuwasilisha Nyaraka, maelezo au taarifa inayotakiwa kuwasilishwa kwa Halmashauri katika muda uliowekwa;

(c) atashindwa kutunza kumbukumbu, kitabu au hesabu;

(d) atashindwa kuonyesha kumbukumbu yoyote au nyaraka kwa ajili ya uchunguzi;

atakuwa ametenda kosa chini ya Sheria Ndogo hizi.

Mtandao wa 16
Mwili ya

Mtu yeyote bila ya sababu za msingi:-

- (a) akifanya hesabu za uongo kwa kupunguza au kutoa hesabu zisizokuwa sahihi;
- (b) akitoa taarifa isiyokuwa sahihi kuhusu jambo lolote linaloweza kuathiri jukumu lake au la mtu mwingine la kulipa kodi;
- (c) akiandaa au kutengeneza au kusababisha kuandaliwa au kutengenezwa kwa vitabu vya uongo vya mahesabu au kumbukumbu,
- (d) atamzuia au atajaribu kumzuia Afisa Muidhiniwa kutekeleza majukumu yake aliyopewa kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi,

atakuwa ametenda kosa

Adhabu 17 (1)

Mtu yeyote atakayevunja masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na akiwa hatiani atawajibika kulipa faini isiyozidi shilingi elfu hamsini (50,000/=) au atatumikia kifungo cha miezi isiyozidi kumi na mbili jela au adhabu zote mbili kwa pamoja yaani rami na kifungo.

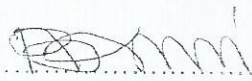
(2)

Pamoja na adhabu atakayopewa mkosaji katika Sheria Ndogo ya 17(1), mkosaji atawajibika kulipa Halmashauri gharama iliyoingia kutokana na kuvunja masharti ya Sheria Ndogo hizi.

Kutidilisha 18
Lora

Endapo mtu ametenda kosa na kukiri kwa maandishi kwa mujibu wa Sheria Ndogo hizi, Mkurugenzi anaweza kushughulikia kosa hilo na kuagiza kuwa mtu huyo alipe deni analodaiwa pamoja na adhabu ya kulipa faini isiyozidi shilingi mia tatu elfu.

Nembo ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba imebandikwa katika Sheria Ndogo hizi kufuatia azimio la kikao cha Halmashauri kilichokaa tarehe 31 Mwezi Julai mwaka 2008 mbele ya:

BEATRICE R. DOMINIC
MKURUGENZI MTENDAJI
HALMASHAURI YA WILAYA
BUKOBA

JESU MUKUNA
AI WAZIRI YA WILAYA YA BUKOBA
S.L.R. 49
-00000

CAPT (Rtd) D. S. KATEME
MWENYEKITI WA HALMASHAURI
YA WILAYA BUKOBA

NAKUBALI
Dodoma.

22/03/2011

MIZENGO P. PINDA (Mb)
WAZIRI MKUU

SHERIA YA FEDHA ZA SERIKALI ZA MIKAA

(SURA NA 290)

SHERIA NDOGO

(Zimetungwa chini ya kifungu cha 7(1) na 16(1))

SHERIA NDOGO ZA (USHURU WA KUOGESHA MIFUGO) ZA HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA, 2010

Jina na mwanzo wa kutumika	1	Sheria Ndogo hizi zitajulikana kama Sheria Ndogo za (Ushuru wa Kuogesha Mifugo) za Halmashauri ya Wilaya Bukoba, 2010 na zitaanza kutumika baada ya kutangazwa kwenye Gazeti la Serikali.
Eneo la matumizi	2	Sheria Ndogo hizi zitatumika katika eneo lote lililo chini ya Mamlaka ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba.
Tafsiri	3	<p>Katika Sheria Ndogo hizi isipokuwa itakapoelezwa vinginevyo;</p> <p>“Akaunti ya joshu” maana yake ni akaunti iliyofunguliwa kwaajili ya kutunza Fedha za maendeleo ya Mifugo.</p> <p>“Halmashauri” maana yake ni Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba.</p> <p>“Joshu” maana yake ni miundombinu iliojengwa kwa ajili ya kuogeshea mifugo.</p> <p>“Kamati ya Joshu” maana yake ni kamati ya wajumbe walilochaguliwa na Mkutano Mkuu wa Wafugaji na kuthibitishwa na Kamati ya Maendeleo ya Kata husika.</p> <p>“Kunyunyizia” maana yake ni kuongesha mifugo kwa kutumia dawa ya kuongesha mifugo kwa kutumia chombo kinachofaa kwa kunyunyizia kama itakavyoshauriwa na wataalam wa mifugo.</p> <p>“Uongeshaji” maana yake ni kutumbukiza mifugo ndani ya joshu lenye maji yaliyochanganywa na dawa ya kuongesha mifugo kwa uwiano wa kitaalam au kunyunyuzia mchanganyiko wa dawa kwa mifugo inayolishwa ndani.</p>
Ushuru	4	Halmashauri itatoza ushuru wa kuogesha mifugo kwa kiwango cha shilingi 500/= kwa kila mfugo utakaogeshwa katika majoshu ya Halmashauri au kwa kila mnyama anaelishwa ndani.
Uogeshaji wa mifugo	5	(1) Itakuwa ni wajibu wa kila mfugaji mwenye mifugo inayolishiwa ndani (zero grazing) kutoa taarifa ya uogeshaji wa mifugo yake

iliyozingatia maelekezo ya kitaalam kwa kamati ya joshu na kwa mtaalam wa mifugo

- (2) Itakuwa ni wajibu wa kila mfanyabiashara anayesafirisha mfiguo kuhakikisha kwamba anaogeha mifugo yake kwenye joshu lililokaribu na mahali aliponunua mifugo na itakuwa ni marufuku kuingiza, kupitisha au kutoa mifugo kwenye eneo la Halmashauri bila kuiogeha.

Kamati ya joshu 6

- (1) Kutakuwepo na Kamati ya joshu ambayo itakuwa na wajumbe wafuatao:

- (a) Mwenyekiti
- (b) Katibu
- (c) Mtunza Fedha
- (d) Mjumbe mmoja mfugaji kutoka kila Kitongoji.

- (2) Wajumbe wa Kamati ya joshu watachaguliwa na wakazi wafugaji wa Kitongoji katika Mkutano Mkuu wa wafugaji.

Majukumu ya
Kamati ya Joshu 7

Kamati ya Joshu itakuwa na majukumu yafuatayo:

- (a) kusimamia huduma ya uogeshaji wa mifugo katika eneo husika kwa niaba ya wafugaji.
- (b) kuweka kumbukumbu za maonyesho ya mifugo.
- (c) kutunza kumbukumbu ya orodha ya wafugaji na idadi ya mifugo ya kila mfugaji.
- (d) kutunza nyaraka za mapato na matumizi ya joshu.
- (e) kuandaa taarifa za fedha na shughuli za uogeshaji na kuzisoma katika mikutano ya wafugaji na Kamati ya maendeleo ya Kata.
- (f) kununua vifaa na kemikali muhimu kwa maendeleo ya joshu na uogeshaji.
- (g) kusimamia shughuli mbali mbali za joshu kama vile ukarabati wa joshu na uogeshaji na kushiriki katika mipango ya chanjo na uhamasishaji.
- (h) kamati kwa kushirikiana na mtalaam wa mifugo itamchukulia hatua chini ya sheria Ndogo hizi mtu ye yote atakayevuruga mipango ya maendeleo ya wafugaji.

- (i) kumkaribisha mtaalam wa mifugo kuhudhuria kikao cha wafugaji ili kutoa ushauri wa kitaalam katika utatuzi wa matatizo mbali mbali.
- (j) kukusanya ada ya kuogesha mifugo kila mwezi na fedha za michango mbali mbali na kuziweka katika akaunti ya joshu.
- (k) kumtafuta mwekezaji wa joshu ambaye baada ya kukubalika na wafugaji atathibitishwa na kamati ya maendeleo ya Kata na kutambuliwa na Halmashauri ya Wilaya.
- (l) kuajiri mafundi waashi na vibarua kwa ajili ya kufanya marekebisho kwenye joshu na shughuli nyingine za ujenzi kama itakavyoona inafaa kwa manufaa ya wafugaji wote.

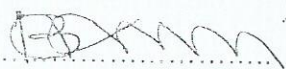
Uwezo wa mkutano wa wafugaji 8 Mkutano wa wafugaji, unaweza kumwondoa mjumbe yoyote katika Kamati endapo ataenda kinyume na taratibu za sheria Ndogo hizi na kuondolewa huko kutaidhinishwa na kamati ya maendeleo ya Kata.

Makosa 9 Itakuwa ni kosa kwa mtu ye yote.

- (a) kuharibu, vifaa vya joshu;
- (b) kuogesha mifugo bila kibali cha kamati ya joshu;
- (c) kukaidi amri iliyotolewa na kamati ya joshu;
- (d) kutokuogesha mifugo;
- (e) kukaidi kulipa ushuru wa kuogesha mifugo;
- (f) kufanya jambo jingine lolote lililokatazwa.

Adhabu 10 Mtu yeyote atakayekwenda kinyume na masharti ya Sheria Ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na kupatikana na hatia atatozwa faini ya shilingi elfu hamsini au kifungo kisicho zidi miezi mitatu jela au adhabu zote mbili kwa pamoja yaani faini na kifungo.

Nombo ya Halmashauri ya Wilaya ya Bukoba imebandikwa katika Sheria Ndogo
hizi kufuatia azimio la kikao cha Halmashauri kilichokaa tarehe 31 Mwezi Julai
mwaka 2008 mbele ya:

.....
BEATRICE R. DOMINIC
MKURUGENZI MTENDAJI
HALMASHAURI YA WILAYA
BUKOBA

.....
CAPT (Rtd) D. S. KATEME
MWENYEKITI WA HALMASHAURI
YA WILAYA BUKOBA

NAKURALI

Dodoma.

22/03/2011

.....
MIZENGO P. PINDA (Mb)
WAZIRI MKUU